

Titel: BREV TIL: Louis Hjelmslev FRA: Hans Jørgen Uldall (1952-12-29)

Citation: "BREV TIL: Louis Hjelmslev FRA: Hans Jørgen Uldall (1952-12-29)", i *Louis Hjelmslev og hans kreds*, s. 1. Onlineudgave fra Louis Hjelmslev og hans kreds: https://tekster.kb.dk/text/lh-texts-kapsel_035-shoot-workidacc-1992_0005_035_Uldall_0080.pdf (tilgået 04. august 2024)

Anvendt udgave: Louis Hjelmslev og hans kreds

Ophavsret: Materialet kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge det til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

Edinburgh, d. 29/12/52

Kære Hjelmslev,

Tak for dit brev af 22/12, der først er kommet ideg—formodentlig paa grund af juletrivsel. Jeg blev glad, fordi det er et stort skridt at faa diskussionen i gang, men ogsaa skuffet over at se hvor stor forskel der er paa din og min opfattelse af Outline-sagen. Jeg kan ikke rigtig forstaa hvordan det kan vaere gaaet til, men i hvert fald maa vi jo se at faa det klaaret først og strax.

Outline I blev fremlagt paa kongressen i London efter aftale med dig} det bua vi vel i hvert fald kunne blive enige om som udgangspunkt. Det var ikke muligt, som vi havde haabet, at faa bogen publiceret inden kongressen, roen vi gjorde det naestbedste og fremlegde den korrektur du har set, tydeligt med et erket PROOF i øverste hjørne. Naar det ikke lykkedes at faa bogen gjort faerdig, skyldtes det ikke mindst at det tog 14 dage at komme i forbindelse med dig i Bloomington. Jeg forst ar ikke at du nu anser bogens fremlaeggelse paa kongressen for en kalamitet.

Der var forskellige grunde til at det var ønskeligt at faa bogen faerdig netop paa det tidspunkt. Boder var ivrig for den reklame der kunde vaere i at bogen blev set paa kongressen. For mit eget vedkommende gjorde der Big navnlig to betragtninger gaeldende: (1) jeg var kommet til Danmark for at skrive en bog, og det var mig magtpaaliggende at denne opgave skulde vaere ljust inden jeg tog derfra, ikke mindst paa grund af forpligtelsen over for forlaget; (2) jer mente at udgivelsen af første del vilde virke mere fremmende paa arbejdet med anden del end et blot auinskript. Det er jo almindeligt bekendt at du her roeret at g/re, og jeg var, og er, bange for at det kan komme til at vare meget laenge før du kan faa et sa stort arbejde som anden del af Outline gjort faerdigt. Jeg vil naturligvis ikke blande mig i din planlaeggelse af din karriere, men jeg maa som din naere medarbejder og soa din ven have lov at sige at den voxende hyrde af administrativt arbejde du paa— tager dig, volder mig megen bekymring det er arbejde som masser af mende kan g/re nogenlunde tilfredsstillende; dit videnskabelige arbejde kan derimod ingen andre end du g/re. Jeg gentager at det naturligvis maa blive din egen sag om du vil g/re det ene eller det andet; men du kan nok forstaa at det for din medforfatter er et moment der mst tages med i betragtning. Sagen om udgivelse af Outline saa, og ser, altsaa for mig s« adan ud at første del efter aftale med dig blev gjort faerdig til udgivelse i August og nu b/r komme Jo før jo hellere. Vi blev i sin tid enige om at skrive hver sin del fordi det syntes den bedste arbejds metode men ogsaa, som du sikkert husker, fordi jeg gerne vilde have en så erskilt del der eventuelt kunde bruges som disputats. Mht ansvaret er vi dog virist stadig enige om at hver er ansvarlig for formuleringen af sin del og at vi begge tilsammen haefter for teorien som helhed: det fremgaar af at vi skriver een bog i to dele, og det er en nødvendig konsekvens af vores arbejds metode, der fører til at vi sjældent bagefter kan udrede hvem der har fundet paa hved. Desuden var det min tanke— og, hvis Jeg ikke tager fejl, tillige din—at et forord skulde g/re rede for samarbejdets karakter, saa at det kunde blive vitterligt st vi nok er tvillinger men ikke enaeggede. Naturligvis findes der i min del (og ikke blot i indledningen) ting som du har fundet paa, lige som der forhåbentlig i anden del vil findes ting som jeg har fundet paa; det forekommer mig mindre vaesentligt, da enhver detaille er underkastet helheden, som vi begge har arbejdet paa, dels hver for sig, dels sammen, og som vi begge er ansvarlige for. Vi har jo aldrig vieret interesserede i prioritetsproblemaal, og i hvert fald jeg har altid set st aden paa det at den der gear ind paa den andens ide dermed er ansvarlig i lige saa h/h grad som ophavsmanden. Jeg er meget ked af at du nu synes at mene at jeg har raget mere til mig end jeg er berettiget til; det har bestemt ikke vaeret min hensigt. Formuleringen af Principperne tog Jeg efter megen betfenkning fra OSG for kontinuitetens skyld; der

2

kan naeppe derved vaere gaaet noget sk; ar i din forfatterret, da OSG udkom paa dansk i 1945 og nu, formentlig inden Outline, kommer paa to sprog til. Imidlertid har jeg ikke noget imod at Indledningen, hvorsomhelst du maatte ønske det, forsynes med henvisninger til OSG, der Jo iøvrigt ogsaa hviler paa vort faelle?; arbejde. Algebraen betragter jeg paa akkurat samme maade som alt det andet* det er ganske vist mig der i aarlig grad har interesseret mig for denne ende af teorien, men jeg vilde aldrig hava lavet aadan en algebra hvis alt det andet ikke var gaaet forud, og Jeg troede endvidere et du havde akcepteret den og dermed var villig til et dele ansvaret for den. Da dette viser sig ikke et vaere tilfaeldet, idet du "finder det rigtigt at jeg beerer ansvaret for algebraen i dens nuværende, ikke gennemprøvede form", atuar der to muligheder aabne: vi kan diskutere algebraen og forsøge at blive enige, hvilket forudsaetter at du fremstiller din kritik, og dersom denne diskussion ikke fører til det forønskede resultat, kan du i forordet utdtrykkeligt fralsegge dig ethvert ansvar for algebraen. Dette vilde ganske vist vaere uheldigt, raen ingen af os kan vaere interesseret i at du laegger navn til noget som du ikke mener at kunne godkende; jeg kan let komme i samme situation naar anden del engang kommer. Paa titelbladet staaer der General Theory fordi det er den titel du og jeg blev enige om. Jeg synes stadig der er god mening i det (jfr s. 86-87) men gaar gerne ind paa dit sendringsforslag. Omslaget er uheldigt i flora henseenders gør med det hvad du vil. Jeg vilde gerne gaa ind paa dit principale forslag, men du maa forataa at jeg ikke har r.-sid til at vente. For dig kan det vaere det samme om Outline konaer i det ene eller det andet aar, men Outline I er sorax bekendt den fattiges eneste lam. Det er uheldigt for dig at Jeg er saaclan stillet at det haster, og det er uheldigt for mig at du er saadan stillet at det ikke haster. Jeg forotraækker derfor dit subsidiaere forslag med den modifikation at

Louis Hjelmslev og hans kredse,

vi diskuterer sne meget vi kan nå i løbet af Januar; jeg kan ikke få mere selv til at tro at der kan være større uoverensstemmelser end vi kan få pålagt i løbet af den tid, og der er vel heller ikke megen udsigt til at du kan fortsætte diskussionen ud over første Februar.

Tak for hvad du skriver om mine egne forhold. Jeg er overordentlig glad og taknemlig over at have haft det aars fred i Danmark, og du her utvivlsomt ret i at der ikke vilde være kommet et tilsvarende videnskabeligt resultat ud af et år i Italien. Imidlertid er jeg naturligvis ikke glad for at sidde her uden stilling og uden indtægt, og jeg kan blive helt vild af rædsel ved tanken om at det kunde ske igen næste år. Jeg ved ikke hvordan du har fået det indtryk at jeg skulde have nægtet et tidsbrev i andet end glossematik det kunde aldrig falde mig ind. Derimod har jeg mig naturligvis meddelt Bloch at jeg ikke kunde påtage mig at arbejde med ikke-glossematiske sprogbeskrivelser; mon det ikke er det du her misforstået? Tak for anbefalingen til Obio; Bodelsen havde allerede skrevet til mig derom, men han synes ikke at have megen tiltro til at der kommer noget ud af det. Med Firth fik jeg næsten ikke snakket i London; han var dengang endnu rekonvalescent, og desuden synede og skummede han naturligvis af forvirring under kongressen. Jeg tror det bedste bliver et jeg skriver til ham. Om Ohio kan jeg formentlig bedst skrive til Bloch, der har tilbudt at optræde som min impresario i Amerika, og som formodentlig roder vide besked om ledige stillinger. Hvad du skriver om Fulbright har fyldt mig roed forferdelse: hvis det glipper, kan jeg jo ikke tage til Summer Institute i Bloomington. Men maaske kan Indiana University eller Linguistic Society gøre noget i Washington. Jeg har endnu ikke hørt noget fra ambassaden i Kbh eller modtaget nogen blanketter* Efter din sidste samtale med Diderich først var jeg slet ikke meningen med hans henvendelse til mig: hvis det ikke er meningen at drøfte glosserne tisk algebra,

3

- 3 -

k

■' i y ser jeg ikke hvorfor jeg skulde koeerne tilstede og heller ikke hvad korrekturerne skal bruges til. Jeg glæder mig til engang at få løsningen på denne grunde, men det bliver saaake først i det hinsides, hvor alle slør falder og vi skue grant.

Til slut en helt personlig bemærkning, der forhåbentlig er overflødig. Gennem alle disse år har venskabet mellem os to, der i mit liv er noget ganske ens for alle, veeret mig endnu mere værdifuldt end det videnskabelige samarbejde: lad os nu prøve på at komme ud af vore øjeblikkelige vanskeligheder uden at sætte noget til af det og med den gensidige tillid som vi aldrig hidtil har fundet årsag til at forunde hinanden.

Din hengivne